

Globální pakt o uprchlících
a
Globální pakt o bezpečné, řízené a
pravidelné migraci

Rozborová zpráva

Zpracoval: Zdeněk Chytra

Zadavatel: spolek ČEST, SVOBODA, RESPEKT - předseda Jiří Černohorský

Srpen 2018

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Obsah

I. Úvod	3
II. Rozborová zpráva	5
1. Migrační politika založená na lidských právech	5
2. Povinnost přijímání uprchlíků a migrantů, přerozdělovací mechanismus	7
3. Přesídlování	8
4. Skupinové uznání statusu osob	9
5. Slučování rodin	9
6. Návratová politika	10
7. Legalizace ilegálních přechodů hranic	11
8. Imunita neziskových organizací	11
9. Bezpečnost	12
10. Financování	13
11. Cenzura	14
12. Další výhody pro migranty	15

I. Úvod

Mezinárodní společenství a Organizace spojených národů (*dále jen OSN*) společně s Evropskou Unií (*dále jen EU*) se již několik let snaží hledat řešení v otázce globálního fenoménu velkých pohybů lidí, a to zejména z Afriky a Blízkého a Středního východu do Evropy. Postupy řešení v dosavadních a připravovaných mezinárodních deklaracích, úmluvách a paktech jsou nejen neúčinná, ale vedou a povedou ještě k větším a rozsáhlejším masovým pohybům, což bude mít pro Evropské státy za následek zhoršení bezpečnostní situace, negativní dopad na ekonomiku a nárůst extremismu ve společnosti, a to jak ve společnosti hostitelské, tak u znovuosídlenců. Po přijetí obou Globálních paktů bude muset Česká republika změnit národní migrační a azylovou politiku, v jejímž důsledku dojde ke ztrátě kontroly v oblasti migrační a azylové politiky. Tyto pravomoci přejdou na mezinárodní organizace spadající pod UNHCR. Prováděcí pravomoci přejdou na neziskový sektor, náboženské organizace a soukromý sektor.

Politická reprezentace České republiky dlouhodobě zaujímá negativní stanovisko v přijímání uprchlíků a migrantů na základě přerozdělovacích mechanismů, které pocházejí z návrhů EU. Posledním pokusem Evropské komise přerozdělovat migranty a uprchlíky mezi členské státy EU na základě přerozdělovacího mechanismu bylo předložení "**Návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepřacované znění) / COM(2016) 270 final 2016/0133 (COD)**" (*dále jen Dublin IV.*), ze kterého byly v červnu 2018 vyškrtuty povinné kvóty - tedy přerozdělovací mechanismus - a sankce pro státy, které přijetí uprchlíků a migrantů podle takto nastavených pravidel na svá území odmítnou.

Ve dnech 10. a 11. prosince 2018 budou členské státy na vrcholném setkání představitelů členských států OSN v Maroku přijímat Globální pakt o bezpečné, řízené a pravidelné migraci (*dále jen Globální pakt o migraci*), který je postaven na přístupu, že migrace je základním lidským právem každého migranta (nikoliv k uprchlíkům), což de-facto znamená povinnost členských států přijmout a postarat se na svém území o každého, kdo nejen opustí své domovy z důvodu přímého ohrožení na životě v důsledku válečného konfliktu nebo v důsledku politického pronásledování, ale i o lidi, kteří své domovy opouštějí v důsledku špatné finanční, zdravotní a nebo sociální situace tak, jak uvádí Agenda 2030 pro udržitelný rozvoj a Newyorská deklarace o migrantech a uprchlících, ve které se členské státy OSN dohodly na zpracování a přijetí Globálních paktů.

Newyorská deklarace tvoří nedílnou součást Globálních paktů. Zároveň se s Globálním paktem o migraci bude v Maroku přijímat Globální pakt o uprchlících, který též obsahuje relokační mechanismus na přerozdělování migrantů a uprchlíků, a to v ještě horší formě, než jak byl předložen Evropskou komisí v návrhu Dublin IV.1

Globální pakty nejsou nastaveny tak, aby nelegální migraci utlumily nebo jí zabránily, naopak migraci - i masovou - podporují a nelegální migraci legalizují přesunutím prostředků a mechanismů řízení

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

z ilegálních převaděčských skupin (pašeráků lidí) na členské státy, legální mezinárodní instituce, neziskové organizace a soukromý sektor.

Pokud budou Globální pakty v prosinci v Maroku signatářskými státy přijaty, zaváže je to tyto nadnárodní smlouvy ratifikovat i na národních úrovních, **čímž se stanou závaznou součástí národního právního řádu.**

Má-li si Česká republika zachovat vlastní rozhodovací pravomoci v otázce migrace a poskytování azylu, měla by postupovat jako maďarská politická reprezentace a politická reprezentace USA a **Globální pakty v žádném případě nepřijímat a odstoupit od Newyorské deklarace o migrantech a uprchlících.**

II. Rozborová zpráva

Rozborová zpráva je rozdělena na tematické oblasti řízení migrace uvedené v Globálních paktech a návazných dokumentech. Součástí Rozborové zprávy jsou dokumenty, na které se tato zpráva odkazuje. Zpráva nadále uvádí pouze body, které se týkají negativních dopadů na národní migrační a azylovou politiku.

1. Migrační politika založená na lidských právech

Globální pakt o migraci vychází mimo jiné z Všeobecné deklarace lidských práv¹, členské státy se v paktech **zavazují na základě lidských práv ke stejnému přístupu jak k uprchlíkům, tak k migrantům.**²Jednou ze zásad řízení migrace je orientace na lidi, kde **členské státy mají přejmout zodpovědnost za "blaho" migrantů, a to i ve všech fázích jejich přesunu.**³

Protože migrace je uznána jako lidské právo, na němž je Globální pakt o migraci postaven, a to včetně „*práva migrantů opustit kteroukoli zemi, i svou vlastní, a vrátit se do své země*“, a že toto právo „*nesmí být závislé na žádném konkrétním účelu nebo trvání času, ve vztahu k nimž se jednotlivec rozhodne zůstat mimo území státu,*“⁴ budou muset členské státy po přijetí Globálního paktu migranty při jejich nelegálním vstupu na svá území přijímat a starat se o ně.⁶ (Rozbor v kapitole Povinnosti hostitelského státu vůči migrantům a uprchlíkům).

Evropský parlament svojí většinou 18.dubna 2018 přístup k migrační politice postavené na lidských právech odsouhlasením "**Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP))**" jednoznačně podpořil.⁷ Pro státy tak vznikl dokument, který jednotlivým státům doporučuje ratifikaci. Po ratifikaci Globálního paktu o migraci jednotlivými státy se **migrace jako lidské právo stane nadřazenou nad národní migrační zákony** a milionům migrantů se tak otevrou nové a výrazně jednodušší možnosti cest do Evropy, přičemž se odbourají národní právní překážky.

¹GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / PREAMBLE / odstavec 2, 3, 4

²GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / SharedResponsibilities / odstavec 11

³ Tamtéž, odstavec 12

⁴GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / Unity of Purpose / odstavec 15 / Humanrights

⁵Všeobecná deklarace lidských práv / článek 13 / odstavec 2 / připomínka č 273 / bod 8 /

⁶GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / OBJECTIVE 7: Address and reduce vulnerabilities in migration / odstavec 23

⁷Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících / odstavec A dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=B8-2018-0184&language=CS>

⁸<http://www.zdechovsky.eu/novinky/lidovecti-europoslanci-nepodporili-deklaraci-osn-k-migraci> - vyjádření a sjetina hlasování europoslanců

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

S přijetím Globálních paktů členské státy přijmou i zodpovědnost za migranty, za jejich životy a jejich blahobyt. Globální pakt o migraci naprosto ignoruje skutečnost, že zodpovědnost za své občany nesou především země (státy) jejich původu. I když Globální pakt o migraci řeší neutěšitelnou životní situaci finančními kompenzacemi státům, ze kterých migranti z těchto důvodů odcházejí (a mnoho afrických států svoji ekonomickou situaci řeší právě tím, že své obyvatele do Evropy posílá), tak neobsahují jediný účinný způsob, jak přimět země původu k plnění zodpovědnosti vůči vlastnímu obyvatelstvu. Namísto toho **automaticky přechází zodpovědnost za příslušníky cizích států na členské státy OSN**, a to především na ty evropské. Na základě lidských práv se státy zavazují k záchraně životů migrantů mimo svá území a jejich přijetí na svá území.⁹

K přístupu členských států OSN k migrantům na základě lidských práv se členské státy, včetně České republiky, zavázaly 19. září 2016 přijetím **"Newyorská deklarace o migrantech a uprchlících"**, jejíž plnění státy v Globálním paktu o migraci znovu potvrzují, čímž se stávají všechny body této deklarace nedílnou součástí Globálního paktu o migraci.¹⁰

Skupiny migrantů, o něž se mají členské státy OSN postarat na základě lidských práv, jsou definovány již v úvodu Newyorské deklarace o migrantech a uprchlících, kterou členské státy OSN přijaly. Do této skupiny spadají: lidé migrující z důvodu hledání nových ekonomických příležitostí, lidé opouštějící své domovy z důvodu potravinové nejistoty, chudoby, porušování lidských práv, nepříznivých dopadů klimatu a z důvodu dopadu přírodních katastrof.¹¹

Vzhledem ke skutečnosti, že lidé z afrického kontinentu migrují v naprosté většině do Evropy (mimo pohyby na samotném africkém kontinentu), a vzhledem k tomu, že Evropský parlament některé prováděcí postupy, které jsou v Globálních paktech uvedeny jako dobrovolné (například programy pro přesídlování - viz kapitola 3. Přesídlování) pro členské státy EU uznal za povinné, bude mít provádění Globálních paktů největší dopad na evropské státy.

---

⁹GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / OBJECTIVE 8: Save lives and establish coordinated international efforts on missing migrants / odstavec 24

¹⁰GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / odstavec 2, 3, 7, 16

¹¹New York Declaration for Refugees and Migrants / I. Introduction / odstavec 1, 3, 6, 11, 12, 13, 21, / odstavec 41

2. Povinnost přijímání uprchlíků a migrantů, přerozdělovací mechanismus

Signatářské státy se přijetím a ratifikací Globálních paktů zavazují k trvalému přijímání nejen uprchlíků, ale i migrantů na svá území. I když jsou pro uprchlíky nastavena jiná pravidla přijímání než pro migranty, **následný přístup k těmto oběma skupinám je téměř totožný.**

Globální pakt o uprchlících, který upravuje přístup k přijímání uprchlíků, obsahuje i **přerozdělovací mechanismus**, který je v souvislosti s *Dublin IV*. znám pod pojmem povinné kvóty na přerozdělování uprchlíků. V Globálním paktu o uprchlících je přerozdělovací mechanismus často zmiňován i jako „spravedlivé sdílení zátěže a zodpovědnosti“.¹²

V návrhu Dublin IV byl korekční přerozdělovací mechanismus (povinné kvóty) vypočítáván a kontrolován Agenturou Evropské unie pro azyl(EASO)¹³, která se přímo zodpovídá nejvyššímu orgánu Evropské Unie Evropské komisi. Konečnou kontrolu nad plněním a fungováním povinných kvót měla mít Evropská komise¹⁴. Při uplatňování korekčního mechanismu měl být použit referenční klíč založený na počtu obyvatel a velikosti ekonomiky jednotlivých členských států tak, aby tento mechanismus odlehčil členským státům, jež jsou vystaveny neúměrnému tlaku.¹⁵ Pokud se členský stát rozhodl, že se ke korekčnímu mechanismu po dobu dvanácti měsíců nepřipojí, byl povinen zaplatit pokutu ve výši 250 000 Euro ročně za jednoho nepřijatého žadatele o azyl.¹⁶

Globální pakt o uprchlících má v otázce relokačního mechanismu s několika výjimkami téměř totožná pravidla. Relokace – tedy přesídlování – jsou prováděny na základě výpočtů osob Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), a to přímo z místa, které tento Úřad určí. (Více v kapitole 3. Přesídlování).

Přijetím Globálního paktu se signatářské státy automaticky zavazují „ke spravedlivému sdílení zátěže a zodpovědnosti“, tedy i ke stejnoměrnému rozložení počtu uprchlíků¹⁷ a zároveň závazně přijímají **"I. Přílohu Newyorské deklarace Komplexní rámec pro reakci uprchlíků"**¹⁸.

V rámci „spravedlivého sdílení zátěže a zodpovědnosti“ si evropské státy mají mezi sebou rovnoměrně rozdělit migranty a uprchlíky, kteří ve velkém počtu přijdou do jednoho státu. To pro Českou televizi 30.07.2018 ve svém rozhovoru potvrdil i italský premiér Giuseppe Conte¹⁹.

Nedílnou součástí „spravedlivého sdílení zátěže a zodpovědnosti“ je pomoc státům zasažených velkým přílivem uprchlíků.²⁰ (Více informací v kapitole Financování). Co se týče zemí původu uprchlíků, ty se v

¹²The global compact on refugees / FINAL DRAFT / I. Introduction / odstavec 1

¹³Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států / strana 18

¹⁴ tamtéž

¹⁵ Tamtéž, odstavec 32 - strana 27

¹⁶ Tamtéž, odstavec 35 - strana 28

¹⁷The global compact on refugees / FINAL DRAFT / I. Introduction / Prevention and addressing root causes / odstavec 10

¹⁸ tamtéž

¹⁹ Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/2551726-rozhovor-s-italskym-premierem-giuseppem-contem>

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Newyorské deklaraci zavazují k respektování povinnosti přijímat své občany zpět²¹, nicméně některé státy, které řeší vlastní ekonomickou situaci tím, že posílají své obyvatele do Evropy, nejsou signatáři ani této deklarace a ani Globálních paktů, nebo jsou to státy, u kterých neexistují záruky zpětného přebírání a plnění závazků vyplývajících z Globálních paktů. (Více v kapitole 6. Návratová politika).

3. Přesídlování

Globální pakt pro uprchlíky zavazuje státy k vytvoření a rozšíření programů znovuusídlování.²² Členské státy mají v rámci přesídlování vyhovět ročním potřebám přesídlení určeným UNHCR. Česká republika se na procesu přesídlování dobrovolně podílí v rámci národního programu AMIF²³ již od roku 2008. UNHCR má v procesu přesídlování rozhodovací pravomoci, a to jak v oblasti výběru osob určených k přesídlení, tak v jejich počtu. Signatářské státy by po přijetí Globálního paktu měly tímto způsobem přijmout minimálně 25% ročních potřeb UNHCR²⁴.

18.04.2018 Evropský parlament svojí většinou odsouhlasil v **"Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP))"** pro členské státy EU **přesídlování jako závazný program**.²⁵ EP v tomto odsouhlaseném dokumentu vyzývá k masivnímu rozvoji a prosazování řešení pro znovuusídlování v rámci projednávaného paktu jakožto klíčového prvku pro rovnocenné sdílení odpovědnosti prostřednictvím konkrétních a koordinovaných závazků, které určí nebo rozšíří rozsah, velikost a kvalitu programů znovuusídlování, za účelem naplnění ročních celosvětových potřeb v oblasti znovuusídlování, které uvádí vysoký komisař OSN pro uprchlíky²⁶, a aby EU dosáhla alespoň 20 % předpokládaných celosvětových potřeb v oblasti znovuusídlování.²⁷

---

²⁰New York Declaration for Refugees and Migrants / Annex I / Comprehensive refugee response framework / odstavec 1

²¹New York Declaration for Refugees and Migrants / Annex I / Durable solutions / odstavec 11b

²²The global compact on refugees / FINAL DRAFT / III. Programme of action / A. Arrangements for burden- and responsibility-sharing / 1. Global arrangement for international cooperation / 2. Arrangements to support a comprehensive response to a specific refugee situation / 2.2 Support Platform / odstavec 22 / 3.2 Resettlement / odstavec 69, 70, 71

²³ Více informací např. zde: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-k-realizaci.aspx>

²⁴ „ This could include the establishment of multi-year resettlement schemes; efforts to ensure resettlement processing is predictable, efficient and effective (e.g. by using flexible processing modalities that fully address security concerns to resettle at least 25 per cent of annual resettlement submissions within six months of UNHCR referral); ensuring that resettlement is used strategically, improving the protection environment and contributing to a comprehensive approach to refugee situations (e.g. by allocating places for the resettlement of refugees according to UNHCR's resettlement criteria from priority situations identified by UNHCR in its annual projected global resettlement needs, including protracted situations; and/or e.g. dedicating at least 10 per cent of resettlement submissions as unallocated places for emergency or urgent cases identified by UNHCR). “ - The global compact on refugees / FINAL DRAFT / 3.2 Resettlement / odstavec 90, 91, 92

²⁵Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP)) / odstavec 21; více také: <http://www.zdechovsky.eu/novinky/lidovecti-europoslanci-nepodporili-deklaraci-osn-k-migraci>

²⁶ Tamtéž, odstavec 92

²⁷New York Declaration for Refugees and Migrants / IV. Commitments for refugees / odstavec 78

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Signatářské státy Newyorské deklarace nejenže programy přesídlování přijaly, ale naléhavě vyzvaly členské státy k přijetí a rozšíření těchto programů.²⁸ V Komplexním rámci pro řešení uprchlíků je program přesídlování odůvodněn Všeobecnou deklarací lidských práv, kdy má každý právo na to opustit svou zemi a vrátit se do ní. V opuštění zemi původu potom mají být uprchlíkům a migrantům členské státy nápomocny.²⁹Dále se v Newyorské deklaraci signatářské státy zavázaly k plnění kvót na přesídlování, které určí OSN.

Protože je to UNHCR, která určuje osoby a jejich počet zahrnutý do programů přesídlování, členské státy v této otázce ztrácejí pravomoc. V tomto případě zde odpadá i kontrola určení osob členskými státy, zda-li se jedná o uprchlíky nebo o migranty.

4. Skupinové uznání statusu osob

Velkým zásahem do národních azylových a migračních politik je takzvané „skupinové uznání“ osob, a to v souvislosti velkých a smíšených pohybů, kde jsou zastoupeni jak uprchlíci, tak migranti.³⁰ V určování statusu osob by měla být nápomocna odborná skupina kapacit v oblasti azylu spadající pod UNHCR.

Na základě rozhodnutí UNHCR potom vyplývá povinnost hostitelského státu přistupovat ke všem přichozím osobám buďto jako k uprchlíkům, nebo jako k migrantům, hostitelský stát tím ztrácí možnost podle vnitřních předpisů určit jejich status na základě individuálnosti.

5. Slučování rodin

Na přijímání uprchlíků prostřednictvím slučování rodin se signatářské státy dohodly již v Newyorské deklaraci.³¹Přijetím Globálního paktu signatářské státy závazně přijímají **"I. Přílohu Newyorské deklarace - Komplexní rámec pro reakci uprchlíků"**, který tato rozšíření mechanismů přijímání uprchlíků obsahuje.

Po přijetí Globálního paktu o uprchlících budou členské státy Evropské Unie povinny rozšířit programy přesídlování o rozšíření mechanismů sjednocování rodin, a to s podporou UNHCR³². Evropský parlament svým většinovým hlasováním 18.dubna 2018 rozšíření programů pro přesídlování odhlasováním **"Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci"**

---

²⁸New York Declaration for Refugees and Migrants / Annex I / Durable solutions / odstavec 10

²⁹Tamtéž, odstavec 15,16

³⁰The global compact on refugees / FINAL DRAFT / 1.6 Identifying international protection needs / odstavec 61

³¹New York Declaration for Refugees and Migrants / IV. Commitments for refugees / odstavec 14

³²The global compact on refugees / FINAL DRAFT / 3.3 Other pathways for admission to third countries / odstavec 95

a o uprchlících (2018/2642(RSP))³³ jednoznačně podpořil a **tyto programy pro členské státy EU ve zmíněném Usnesení doporučil jako povinné.**

Po přijetí Globálních paktů nastane členským státům nově povinnost slučovat rodiny nejen uprchlíků, ale i migrantů, a to hlavně u dětí bez doprovodu a ve všech fázích migrace.³⁴

Slučování rodin nejen uprchlíků, ale i migrantů, formou nelegislativní (zatím tedy nevynutitelné) rezoluce odsouhlasil v otázce Globálních paktů za členské státy Evropské Unie Evropský parlament 18.dubna 2018 odhlasováním "Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP))".³⁵

6. Návratová politika

Přijetím Globálních paktů se členským státům EU razantně ztíží vyhošťování migrantů, protože návratová politika je postavena na dvou pilířích: na dobrovolnosti a zásadě nenavrácení tak, jak stanovuje Newyorská deklarace.³⁶ Newyorská deklarace sice připouští svrchované právo státu určit si, koho si do vlastní země pustí, ale **s výhradou mezinárodních závazků.**³⁷ **Jakékoliv návraty migrantů, ať se jedná o dobrovolné nebo jiné, musí být v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv** (viz. II. Rozborová zpráva - 1. Migrační politika založená na lidských právech).³⁸

Globální pakt o uprchlících staví návratovou politiku pouze na bázi dobrovolných repatriací, a to i pro země původu uprchlíků. Hostitelské země mají po přijetí Globálních paktů finančně, technicky a jinak podporovat země původu, čímž mají vyřešit příčiny vysídlování a zjednodušit návraty uprchlíků zpět do svých zemí. (více v kapitole Financování).³⁹

Přijetím Globálního paktu o migraci bude členským státům znemožněno tzv. kolektivní vyhošťování. **Každý migrant bude muset být posouzen individuálně a vyhoštění bude možné pouze tehdy, pokud bude v souladu s mezinárodním právem v oblasti lidských práv.** Přijdou-li migranti opouštějící své země původu z důvodu hledání nových ekonomických příležitostí, lidé opouštějící své domovy z důvodu potravinové nejistoty, chudoby, porušování lidských práv, nepříznivých dopadů klimatu a z důvodu dopadu přírodních katastrof tak, jak

³³Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP)) / Globální pakt o uprchlících / odstavec 21

³⁴GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 7: Address and reduce vulnerabilities in migration / odstavec 23f

³⁵Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP)) / odstavec 8

³⁶New York Declaration for Refugees and Migrants / Commitments / II. Commitments that apply to both refugees and migrants / odstavec 24

³⁷New York Declaration for Refugees and Migrants / III. Commitments for migrants / odstavec 42

³⁸Tamtéž, odstavec 58

³⁹The global compact on refugees / FINAL DRAFT / 3. Solutions / 3.1 Voluntary repatriation / odstavec 87-89

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

je vyjmenována Newyorská deklarace, nebudou je členské státy moci vyhostit zpět do jejich zemí původu, protože by tím porušily lidská práva (*II. Rozborová zpráva / 1. Migrační politika založená na lidských právech*).⁴⁰

Státy dále mají podporovat dobrovolné návratové a reintegrační programy, které **mají zaručovat, že návraty migranti skutečně souhlasí**, a které mohou zahrnovat sociální, právní a finanční podporu.⁴¹ Migrantům musí být poskytnuta možnost čerpat všechny opravné prostředky, a prostředky v souladu s řádnými zárukami procesů a s dalšími závazky vyplývajícími z mezinárodního práva v oblasti lidských práv.⁴²

Společně s přijetím této návratové politiky se státy zavazují k posílení ekonomiky komunit, do kterých se migranti vrací.⁴³ (Více informací v kapitole Financování)

Návratovou politiku řešenou na základě dobrovolnosti a zásadě nenavracení potvrdily členské státy Evropské Unie při jednání s africkými státy 2. května 2018 přijetím Marrákešské politické deklarace, která se odvolává mimo jiné i na Newyorskou deklaraci a Agendu 2030 pro udržitelný rozvoj.⁴⁴

7. Legalizace ilegálních přechodů hranic

Snaha zlegalizovat ilegální překračování hranic je obsažena již v Newyorské deklaraci. Signatářské státy měly do budoucna zvážit revizi politik, které kriminalizují přeshraniční pohyby, tedy překračování státních hranic.⁴⁵

8. Imunita neziskových organizací

Členské státy OSN se připojením k Newyorské deklaraci zavázaly nejen ke zpracování a přijetí Globálních paktů, ale i k **posílení postavení neziskových organizací**. Ty jsou v Globálních paktech často skryty pod pojmem "občanská společnost". **Neziskové organizace byly vyzvány, aby se zapojily do příprav Globálních paktů, tedy aby dostaly možnost ovlivnit politické mezinárodní smlouvy týkající se azylové a migrační politiky, a to jak na národní, tak na mezinárodní úrovni.**⁴⁶ Globální pakty jsou tak neziskovým organizacím "šité přímo na míru".

---

⁴⁰GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 21: Cooperate in facilitating safe and dignified return and readmission, as well as sustainable reintegration / odstavec 37

⁴¹Tamtéž, odstavec 37b

⁴²Tamtéž, odstavec 37i

⁴³ tamtéž

⁴⁴5. ministerská konference v rámci evropsko-afrického dialogu / Marrákešská politická deklarace / Okruh 5: Návraty, readmise a reintegrace / strana 6

⁴⁵New York Declaration for Refugees and Migrants / Commitments / II. Commitments that apply to both refugees and migrants / odstavec 33

⁴⁶New York Declaration for Refugees and Migrants / III. Commitments for migrants / odstavec 61

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Neziskové organizace budou mít po přijetí Globálního paktu o uprchlících volné ruce nejen k přípravě a plánování, ale i k realizaci programů pro uprchlíky a migranty a pravomoc v přerozdělování financí.⁴⁷

Evropský parlament **nekriminalizaci** činnosti neziskových organizací (faktickou imunitu) a zvýšení jejich počtu též podpořil odhlasováním 18. dubna 2018 **"Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících"**.⁴⁸

Neziskové organizace budou migrantům a uprchlíkům v plnění migrace jako lidského práva aktivně pomáhat, a to zcela beztestně v případech, kdy poruší jiná národní nebo mezinárodní práva, protože jim Globální pakty zajišťují imunitu. **Tím se zlegalizuje a začne provádět nyní ilegální převaděčství, které přejde z kriminálních převaděčů na neziskové organizace.** Tento krok migraci nesníží, ale naopak ji ještě více podpoří, protože migranti budou vědět, že je neziskové organizace bezpečně převezou do Evropy, odkud nebudou být moci jednoduše vyhoštěni a kde o ně bude postaráno. (viz kapitola 6. Návratová politika).

Globální pakt o migraci, který se vztahuje na migranty, nikoliv na uprchlíky, zadává členským státům OSN povinnost poskytnout humanitární pomoc každému a tato pomoc nesmí být kriminalizována.⁴⁹ Postupy humanitární pomoci nejsou nikterak konkretizovány a lze pod ně zahrnout v podstatě cokoli, čímž se **stávají velmi rizikovými a zneužitelnými.** Za účelem pomoci migrantům mají být vypracovány další dohody a postupy o hledání a záchraně migrantů, aby bylo zachováno jejich právo na život. Jde zde opět o převedení zodpovědnosti za občany cizích států ze států původu na členské státy OSN. (viz kapitola 1. Migrační politika založená na lidských právech)

9. Bezpečnost

V otázce bezpečnosti hostitelského státu nabízí Globální pakt o uprchlících jen postupy založené na registraci a dokumentaci příchozích uprchlíků a vytvoření databází s údaji o uprchlících.⁵⁰

Globální pakty nenabízejí žádná řešení v otázce bezpečnosti v případech, kdy si státy třetích zemí detailní informace o svých obyvatelích nevedou, a pokud ano, tak nejsou vázány žádnými mezinárodními smlouvami k poskytování těchto údajů jiným zemím a tyto informace tak většinou jiným státům nevydávají.

---

⁴⁷New York Declaration for Refugees and Migrants / II. Commitments that apply to both refugees and migrants / odstavec 28

⁴⁸Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP)) / Globální pakt o uprchlících / odstavec 19

⁴⁹GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 8: Save lives and establish coordinated international efforts on missing migrants / odstavec 24

⁵⁰The global compact on refugees / FINAL DRAFT / 1.3 Safety and security / odstavec 56,57, / 1.4 Registration and documentation / odstavec 58

Ochrana hranic je řešena mimo jiné vytvářením dohod o technické spolupráci, která státům umožní požadovat a nebo nabízet technickou pomoc k posílení správy hranic, především v oblasti pátrání a záchranu migrantů.

10. Financování

Státy budou po přijetí Globálního paktu o uprchlících uvolňovat finanční zdroje pro státy, které uprchlíky přijímají. Vzhledem k tomu, že se Globální pakt týká i mimoevropských států, budou tyto prostředky uvolňovány i pro tyto státy. Toto financování má být pružné, soustavné a víceleté. Financování má být nad rámec pravidelných (stávajících) programů, a mohou být i formou půjček nebo grantů tak, aby byly pro státy, které přijaly velký počet uprchlíků, výhodné. Financování je založené na principu, kdy stát bude půjčovat peníze jinému státu.⁵¹

V případě dobrovolných návratů budou signatářské státy poskytovat zemím původu uprchlíků technickou, materiální a finanční pomoc.⁵²

Pokud se tedy uprchlíci dobrovolně rozhodnou vrátit se zpět do své domovské země, budou muset hostitelské země vyvinout finanční prostředky nejen na jejich návrat, ale řešit s nimi i příčiny jejich odchodu a opětovnou integraci v jejich zemích původu.

Migrantům se mají lépe zpřístupnit a zlevnit služby týkající se mezinárodních převodů peněz tak, aby se zjednodušil a urychlil jejich převod z hostitelské země do země jejich původu.⁵³Tyto převody by měly provádět subjekty z nebankovního sektoru, které mají být osvobozeny od daní.⁵⁴

Finanční zdroje budou poskytovány v rámci plnění Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj rozvojovým státům a státům se středními ekonomikami, a to v rámci solidarity a revitalizovaného globálního partnerství. Finanční a technická pomoc bude poskytována hlavně africkým zemím, které migranti opouštějí z důvodu chudoby, nezaměstnanosti, dopadu změn klimatu a katastrof, nerovnosti, korupce a špatné správy.⁵⁵

---

⁵¹The global compact on refugees / FINAL DRAFT / III. Programme of action / A. Arrangements for burden- and responsibility-sharing / odstavec 14, 3.1 Funding and effective and efficient use of resources / odstavec 32

⁵²The global compact on refugees / FINAL DRAFT / III. Programme of action / A. Arrangements for burden- and responsibility-sharing / 1. Global arrangement for international cooperation / 2. Arrangements to support a comprehensive response to a specific refugee situation / Funding and effective and efficient use of resources / odstavec 32

⁵³GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 20:

Promote faster, safer and cheaper transfer of remittances and foster financial inclusion of migrants / odstavec 36

⁵⁴GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 20:

Promote faster, safer and cheaper transfer of remittances and foster financial inclusion of migrants / odstavec 36d

⁵⁵GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 23:

Strengthen international cooperation and global partnerships for safe, orderly and regular migration / odstavec 23b

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Globální pakt o migraci ukládá závazek signatářským státům vypracovat cílené programy podpory migrantům, a to i finanční, které jim usnadní podnikání. Migrantům bude poskytován počáteční kapitál, zřízeny budou fondy, ze kterých budou moci migranti na své podnikání čerpat finanční prostředky.⁵⁶

Hostitelské země mají po přijetí Globálních paktů finančně, technicky a jinak podporovat země původu, čímž mají vyřešit příčiny vysídlování a zjednodušit návraty uprchlíků zpět do svých zemí. (viz kapitola 6. Návratová politika).

Signatářské státy se nadále zavazují k finanční podpoře státům zapojených do plnění bezpečné, pravidelné a řízené migrace. Podpora má jít zejména africkým zemím, rozvojovým zemím a zemím se střední ekonomikou.⁵⁷

11. Cenzura

S přijetím Globálních paktů signatářské státy přijímají i cenzuru na informace týkající se migrantů a migrace, protože se státy zavazují k šíření a shromažďování objektivních a jasných zpráv založených na důkazech o výhodách a výzvách migrace a potírání šíření informací, které vytvářejí negativní vnímání migrantů. Globální pakt o migraci zavazuje signatářské státy informovat pouze o pozitivích migrace, negativa jsou vnímána jako projev rasismu a xenofobie.⁵⁸

Evropský parlament svým většinovým hlasováním 18.dubna 2018 trvání pozitivně laděné argumentace ohledně migrace odhlasováním **"Usnesení Evropského parlamentu o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP))"** jednoznačně podpořil a vyzval, aby EU a mezinárodní informační kampaně upozorňovaly na tyto důkazy o pozitivích migrace. Kritiku a negativní informace považuje automaticky, stejně tak jako OSN, za projevy xenofobie a rasismu, proti kterým vyzývá bojovat.⁵⁹

Pozitivní informace o migraci a jejich výhodách budou muset signatářské státy po přijetí Globálních paktů zanést i do učebních osnov.⁶⁰

Signatářské státy budou povinny předkládat veřejnosti důkazy o výhodách migrace a vytvářet tím veřejné mínění, a to na základě lidských práv. Státy se zavazují podporovat veřejný diskurs založený na

---

⁵⁶GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 19:

Create conditions for migrants and diasporas to fully contribute to sustainable development in all countries / odstavec 35e

⁵⁷GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 23: Strengthen international cooperation and global partnerships for safe, orderly and regular migration / odstavec 39a, 39d

⁵⁸GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OUR VISION AND GUIDING PRINCIPLES / odstavec 10

⁵⁹Usnesení o pokroku v iniciativě globálních paktů OSN o bezpečné, řízené a legální migraci a o uprchlících (2018/2642(RSP)) / Globální pakt o bezpečné, řízené a legální migraci / odstavec 26

⁶⁰GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 16: Empower migrants and societies to realize full inclusion and social cohesion / 32i

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

důkazech o výhodách a výzvách migrace a podporovat sdělovací prostředky a média, která v tomto duchu podávají zprávy. Dále budou státy investovat do reklam podporujících migraci.⁶¹ Médii, která budou migraci kritizovat, budou zastaveny finanční a materiální prostředky.⁶²

12. Další výhody pro migranty

Z Globálních paktů vyplývá povinnost signatářských států převzít zodpovědnost za životy a potřeby migrantů ve zranitelných situacích bez ohledu na to, kde se nacházejí. (viz kapitola 1. Migrační politika založená na lidských právech)

Pro migranty se budou **vytvářet vícejazyčné informační kampaně** s cílem podpořit bezpečnou, řádnou a pravidelnou migraci.⁶³

Migrantům se **budou vystavovat pracovní smlouvy a další dokumenty v jazyce, kterému rozumí a budou muset mít přístup k mechanismům pro jejich stížnosti.**⁶⁴ Migrantů dostanou bezplatnou nebo cenově dostupnou právní pomoc v soudních řízeních týkajících se lidských práv a poskytování jim pomoci.⁶⁵

Globální pakt o migraci **ukládá závazek signatářským státům vypracovat cílené programy podpory migrantům, a to i finanční, které jim usnadní podnikání. Migrantům bude poskytován počáteční kapitál,** zřízeny budou fondy, ze kterých budou moci migranti na své podnikání čerpat finanční prostředky. (viz kapitola 10. Financování)

Převaděči, kteří nevědomě převezou migranty přes hranice, nebudou kriminalizováni, a to **na úkor beztrestnosti pro migranty, kteří takové cesty využijí.** Pokud se například v přívěsu kamionu schovají migranti a řidič, který o nich neví, je nevědomky převeze přes hranice, nebude potrestán, stejně jako nebudou potrestáni migranti. **Migrantů získávají imunitu při ilegálních přechodech hranic.**⁶⁶

Migrantů nesmějí být umisťováni automaticky do detence. Signatářské státy se zavazují revidovat právní předpisy a migrační a azylovou politiku. Migrantů mají nárok na bezplatnou nebo cenově dostupnou právní pomoc.⁶⁷

---

⁶¹Tamtéž, odstavec 32, 32i

⁶²GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 17: Eliminate all forms of discrimination and promote evidence-based public discourse to shape perceptions of migration / odstavec 33b, c

⁶³GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 3: Provide accurate and timely information at all stages of migration / odstavec 19e

⁶⁴GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 6: Facilitate fair and ethical recruitment and safe guard conditions that ensure decent work / odstavec 22d

⁶⁵GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 7: Address and reduce vulnerabilities in migration / odstavec 23g

⁶⁶GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 9: Strengthen the transnational response to smuggling of migrants / odstavec 25, 25e

⁶⁷GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 12: Strengthen certainty and predictability in migration procedures for appropriate screening, assessment and referral / odstavec 28

Rozborová zpráva
"Globálního paktu pro uprchlíky" a
"Globálního paktu o bezpečné, řízené a pravidelné migraci"

Migranti automaticky získávají právo na poskytnutí základních služeb. Státy jsou povinny zřídit nezávislé lidskoprávní instituce, na které se mohou migranti v případě zamítnutí nebo průtahů poskytnutí základních služeb obrátit. Poskytování služeb se týká hlavně zdravotnictví. Státy se zavazují k začlenění zdravotní potřeby migrantů do vnitrostátních a místních politik, poskytované služby mají být citlivé na kulturu migrantů.⁶⁸

---

⁶⁸GLOBAL COMPACT FOR SAFE, ORDERLY AND REGULAR MIGRATION / FINAL DRAFT / OBJECTIVE 15:
Provide access to basic services for migrants / odstavec 31, 31e